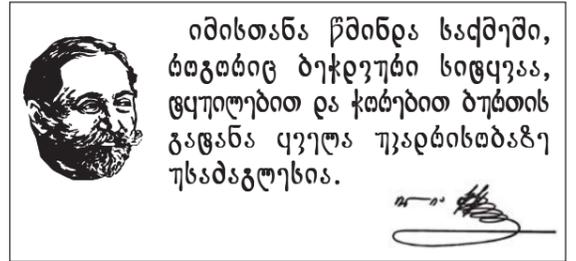


თავისუფალი საქართველო კვლავ თავისუფლებებისთვის იბრძვის

საქართველოს



იმისთანა წმინდა საცემში, ბედნიერ ბეჭდვით სიფყაას, ფყილებით და ჭბრბით ბუბთის გაფანა ყუულა უკადრისბბაჟე უსბბაგლუსია.

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, **26** მაისი, 2012 წელი.
№99 (6975)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

„ბრაპო, „ბრუბუ!“

ანტისახელმწიფოებრივი მოქმედებების თანამონაწილე არ გახდები

ზიკინა ივანიშვილის ღია წერილი საქართველოს პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს

1. საქართველოს პარლამენტმა ამა წლის 22 მაისს მიიღო კონსტიტუციური ცვლილება, რომლითაც საქართველოს მოქალაქეობის არმქონე პირებს ეძლევათ ქვეყნის პარლამენტში არჩევის და უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობების დაკავების უფლება. მე დღემდე იმედს ვიტოვებდი და საჯაროდაც ვაცხადებდი, რომ ეს უტუნური გადაწყვეტილება საბოლოოდ არ იქნებოდა მიღებული, მაგრამ მორჩილმა საპარლამენტო უმრავლესობამ არც ამჯერად უღალატა ტრადიციას და მორჩილად აუწია მას ხელი. ამასთანავე, თქვენი პოლიტიკური გაუნდის წევრები კონსტიტუციური ცვლილებების მიზნად

2. **თქვენ კი, ჩემო ივანოებო, პოპის ფრთიანი ნააზრავის პერიფრაზირებით თუ ვიტყვი, პოლიტიკაში სხაურით უხვლას სჯობს, უხეაუროდ უხევიდათ სახლში!**

ერთობისათვის

„ჭეშმარიტია მხოლოდ ის, რაც გვაერთიანებს“
კარლ იასპერსი

სათქმელი ჩემი ალალი – მიედინება ცისკენ, მე ვიცი შენი წამალი, ღმერთი მალალი გვისმენს, ერთობამ გიხსნა, მამულო, ერთობა გიხსნის ისევ, სადაც **სიმართლე** არ არის, იქ აღარ არის ქრისტე.

ღმერთმა გაშოროს ბოროტი, ეშმა და ავი თვალი, ჭეშმარიტია მხოლოდ ის, გვაერთიანებს რაიც, ხამს, ვუერთგულოთ ბოლომდის ქვეყნის სახეუკვარ მაისს.

სათქმელი ჩემი ალალი – მიედინება ცისკენ, ერთობამ გიხსნა, მამულო, ერთობა გიხსნის ისევ, სადაც **გაგება** არ არის, იქ აღარ არის ქრისტე.

გებრძოდა მონღოლ-თათარი, არაბი, თურქი, სპარსი, ტრამალის მგელი, აფთარი, უამი გერჩოდა ნავსი, მაინც გატეხე ზამთარი, შეინარჩუნე არსი.

სათქმელი ჩემი ალალი – მიედინება ცისკენ, ერთობამ გიხსნა, მამულო, ერთობა გიხსნის ისევ, სადაც **ერთობა** არ არის, იქ აღარ არის ქრისტე.

მურმან ჯგაუზურია
მაისი, 2012 წ.

დაუსჯელობის ატმოსფერო

აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის ყოველწლიური ანგარიში – საქართველო

3. **რაპდენად გააჭვირვალა საქართველოს საპარტალდაცვის ორგანოები?**



27 მაისი ერთად საქართველოში!

8. **რაპდენად გააჭვირვალა საქართველოს საპარტალდაცვის ორგანოები?**

6. **ორესტ გორდელაძე – „ქართველები სნაირი“**



ყოველკვირული ლიტერატურულ-პუბლიცისტური ჩანატი №190

„პირველად საფრანგეთში გავიცანი... ერთმანეთს შინაურულად შევხვდით, როგორც დიდი ხნის ძმა-კაცები. რითი ავხსნა არ ვიცი, მაგრამ მას ჰქონდა გამოუცნობი და გონიერადობის თვისება ადამიანური მიმზიდველობისა. სურნაობის დროს ვეცნობოდი ერთმანეთს. ის თავისი ცხოვრებისა და საფრანგეთში მყოფი ქართველების შესახებ ყველაფერს მთავრად მითხრობდა და საკმაოდ ობიექტურად. მე ჩემს ცხოვრებაზე და საქართველოზე ვყვიროდი...“ – იგონებს ქართველ ემიგრანტთან, **ორესტ დგვებუძესთან** შეხვედრას ბატონი **ნოდარ ცერცვაძე**, ცნობილი გეოლოგი, თბილისის ერთ-ერთი კოლონიტი, იგივე „ოჩო“...

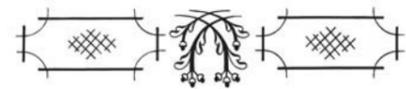
ბატონი ნოდარი თავის მეშუაწილის წიგნში „ასე იყო“ მას მთელ თავს უძღვნის, საინტერესო და ზოგჯერ სულისშემძვრელი ეპიზოდებით საგვს...

„ნოდარი“ – დაიწყო ერთხელ ორესტიმ მისთვის დამახასიათებელი დინჯი ტონით, – **„მართალია, არ მინახავს საქართველო, ჩემი წინაპრების, მშობლების და ჩემი სამშობლო, სადაც ცხოვრობს ყველა ჩემი ახლო ნათესავი, აქეთ ძმა და ძმისძილები მყავს მართლაც, ისიც ნორვეგიაში. არ ვიცი იქ, თქვენში რაინაირი ცხოვრებაა, ათას რამეს ამბობენ იქაურების შესახებ, მაგრამ გული მაინც იქითკენ მიმიწევს. მინდა ვადმოვიდე საქართველოში“. მცირედ შეყოვნდა, თავი დაღუნა, ჩაფიქრდა. მერე უეცრად თავი ასწია და საკმაოდ ხმაბლად და აღშფოთებით დაიძახა: „თქვენ ხომ ცხოვრობთ იქ, ჩემი მიძახილ-მამიდაშვილები და ნათესაობა ხომ ცხოვრობენ იქ. რატომ არ შეიძლება მეც ვიცხოვრო იქ თქვენსავე, მეც ვავდლო იქ? არსა აქ ვცხოვრობ დიდ ფუფუნებაში, ჩემი სპეციალობითა და ენების ცოდნით (შვიდ თუ რვა ენას ფლობდა თავისუფლად) ორ კაპის იქაც ვიმოვი და არ მოვევდები შიმშილით. თუ გამიჭირდება და აგერ არ ხართ თქვენ? არ ამომიდგებით გვერდში? ჩემიანებში მაინც ვიცხოვრებ. მომზებნდა აქ სულ ჩამოსული უცხოელის როლში ყოფნა.“ – ისევ გაჩუმდა და დაკვირვებით მომაჩერდა: „რას მიჩვენებ, გადავდგა ეს ნაბიჯი თუ თავი შევიკავო. თუ ძმა ხარ, გულწრფელად მითხარი, რასაც ფიქრობ და არაფერი დამიბალო“.**

მოლოდენლობისგან და ასეთი საზღვარგარეთი კითხვის პასუხისთვის შეუმზადებლობისგან გაუმედი, პირი გამიშრა, ტვინი გადამეკეტა, აზრი გამიქრა და უაზრო უსუსური გამომეტყველებით შევეცქეროდი ორესტს. ის მიხვდა ჩემს გაჭირვებას, გაეღიმა, მხარზე ხელი მომხვია და მითხრა: „აფერია, ძამა, დაფიქრება და აწონ-დაწონა თუა საჭირო, ხვალ მითხარი შენი აზრი“.

ხშირად ყოფილა ჩემს ცხოვრებაში – გამოუვალ მდგომარეობაში ყოფნის დროს ღმერთი არ მიგატოვებს და გიკარნახებს ერთადერთ და სწორ გადაწყვეტილებას. ვაი, რომ ალბათ ხვალაც და ზეგაც გამიჭირდება ამ საკითხზე

აზრის ჩამოყალიბება. ერთი მხრივ, არ მინდა მოვატყუო და მიმზიდველ ფერებში დავეხატო ჩვენი საბჭოთა ცხოვრება, „მატერიალურად უზრუნველყოფილი და მორალურად მშვიდი, აუფორიაქებელი ყოფა“, „თავისუფლება და დემოკრატია“... ჩემი რჩევით რომ ჩამოვიდეს ამ მართლაც ჭეშმარიტი თავისუფლებიდან იმ რეალურად მავთულხლართებით შემოვლებულ დიდ საპყრობილებში, რომ



უსამშობლოთა სამშობლო

ორესტ გორდელაძე – „ქართველებისნაირი“



ჰანო გიორგაძე, ნუსიკო თაყაიშვილი, კახელი მასანიძელი და ორესტ გორდელაძე

გორდა შევხედო თვალებში? მეორე მხრივ, არ მინდა, საბოლოოდ გადაეწერო სამშობლოში დაბრუნების იმედი და გავწირო საბოლოო და უიმედო ემიგრაციისთვის“...

ასე იყო თუ ისე, ორესტ დგებუძემ, გასული საუკუნის სამოციან წლებში, საქართველოში რამდენჯერმე ჩამოსვლა მხოლოდ ტურისტად შეძლო...

ამა წლის 10 მაისს 89 წლისა გახდებოდა. მიულოცავდნენ მეგობრები. ღიმილითა და მაღლობით მოისმენდა ყველა სიტყვას, მაგრამ განსაკუთრებით ის მოხვდებოდა გულზე, რასაც ასე შორეულ და მაინც ძალიან ახლომელ სამშობლოდან – საქართველოდან – ეტყოდნენ. მას მერე, რაც თანამემამულეები გაიცნო, მათ დაუემგობრდა, ყოველ წელს ურეკავდნენ... წელსაც გაისმა ზარი თბილისიდან... სამწუხაროდ, პირველად მოხდა, რომ ამჯერად მხოლოდ ორესტის მეუღლემ მოუსმინა დასევდიანებულ მეგობარს... ორესტი აღარ იყო ... მთელი თავისი შეგნებული ცხოვ-

რებით ემზადებოდა, რომ ბოლოს ზეციურ საქართველოში წარმდგარიყო....

ის მთელი ცხოვრება საქართველოს ეძებდა. მამით ქართველი და დედით მერძენი ორესტი გორდელაძე ემიგრანტის ოჯახში დაიბადა და გაიზარდა. მამამისი გურული იყო, ენის მკვლევარი გახლდათ... მუშაობდა თავისთვის, მშვიდად, უყვარდა თავისი საქმე. რევოლუციამ თურქეთში ყოფნისას მოუსწრო.

მოთმინებით ელოდა როდის ჩაივლიდა არეულობა, სამშობლოში რომ დაბრუნებულიყო. კომუნისტები ალბათ დიდხანს ვერ შერჩებოდნენ საქართველოს, – იმედი ჰქონდა. მაგრამ რაც დრო გადიოდა, დაბრუნება უფრო საშიშად ეჩვენებოდა. თურქეთში შეერთო მერძენი ქალი, იქ დაიბადა ორესტი... თურქეთიდან გაჰყვა „ეფენდი“ და „იუზგარ“, – სიტყვები, რომლებსაც ასე სიყვარულით ჩააქსოვდა ხოლმე მიმართვაში...

მე ორესტი გორდელაძეც იყო. ჩასული ნახსმა გააოგნა: აქ მას პატარა საქართველო – ქართველთა მთელი დიასპორა, დიდი ლევილი დახვდა! გადაწყვეტილება ძალიან იოლად მიიღო. მას საქართველოში უნდოდა! ნორვეგიელი ცოლ-შვილი არ დათანხმდა საფრანგეთში გაყოლაზე. ძალიან მძიმე იყო მათთან დაშორება, მაგრამ ფრანგულ „საქართველოსთან“ დაშორება უფრო ეძიებოდა და საფრანგეთში დარჩა, მოგვიანებით ქართველ ქალბატონზე ნეციკო თაყაიშვილზე იქორწინა... და მაინც არ დასრულებულა საქართველოს ძიება...

როცა რკინის ფარდის იქიდან ქართველები ჩავიდნენ პარიზში და ორესტი გორდელაძეს პირველად მოუხდა მათთან შეხვედრა, უნდა გენახათ, რა აღფრთოვანებული იყო. დღეეგაციის ერთ-ერთ წევრს – ნოდარ (ოჩო) ცერცვაძეს – ძმურად გადაეხვია და მალე ისე დაუახლოვდა, თითქოს, დაბადებიდან

სიანი ღიმილით, ელევანტური თავის დაკვრით, ტკბილი სიტყვით, კეთილი განწყობით, საერთოდ ქართული ხასიათით, მიხვრა-მოხვრით, ფესტიკულაციით და სიტყვა-პასუხით. ეს დღემდე აუხსნელი ფიქრის საგნად დამრჩა. **დავრწმუნდი მხოლოდ ერთში, რომ გენი მართლაც უკვდავი ყოფილა...**

ვეროპაში ემიგრირებული ქართველები ცოტათი, მაგრამ მაინც შეიცვალნენ. იქაური წესები, კულტურა ნელ-ნელა იკიდებდა ფეხს ყოველი მათგანის ოჯახში... საქართველოდან ჩასული სტუმრებისა მგვრი რამ უკვირდათ კიდევ, ალბათ, განსაკუთრებით – ხვანციკელი სმა სუფრასთან... ერთხელ პარიზში, თინა ჯაფარიძის ოჯახში ვახშამი გაიმართა. მიწვეულები იყვნენ სტუმრები საქართველოდან და იქაური ემიგრანტები: ვიქტორ ხომერიკი, შიშა ქავთარაძე და სხვები, მათ შორის ორესტიც... სუფრაზე ოთხი მთლიანი წითელი ღვინო იდგა და ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ ვახშამის განმავლობაში მასპინძელს ოთხჯერ თუ მეტ-

ჯერ მოუწევდა მალაზიაში ჩასვლა და ღვინის დამატება... მეფის სვამენო, – ხმა გავრცელდა პარიზში... მგონი, იმ დღიდან დაიწყო... ორესტი გორდელაძეც მეფის სვამდა – ქართულად სვამდა. **თითქმის თავგამოდებით ცდილობდა, სამშობლოს ამითაც მივედღებოდა, იმათნაირი ყოფილიყო – ქართველებისნაირი“...**

როცა სამშობლოში პირველად ჩამოვიდა და ნათესავები გაიცნო, მეგობრები შეიძინა, მთლად დააუნჯა სიხარულმა. უკვირდა: ასეთ სუფრებს როგორ შლითო... განა რა შემოსავალი გაქვთო... თემიკო ჩირვაძე პასუხობდა: „ფოკუსნიკები“ ვართ, ჩემო ბატონო! თემიკო ჩირვაძის თამალობა ისე მოსწონდა, რომ სულ სთხოვდა ხოლმე: „იუზგარ! იქნება გავეწიო თამალობა ერთხელ კიდევო!“ შენს პატივსაცემად და თავმოსაწონებლად ვართ აქ, თანაც „ვეთილმომსახურების მიუროდან“ ვართ მოგზაურობები, რომ რაც შეიძლება მეტად გავამხიარულოთ და როგორ გეტყვი უარსო!“ – პასუხობდა თემიკო.

საქართველო შემოატარეს. ერთ-ერთი ფოტო შუაფხობიყ არის გადაღებული, ცხადია, ყველას მასპინძელი გოგი ოჩიაური იქნებოდა იმ დღეს. ორესტის სახიდან არ სცილდებოდა მედნიერი ღიმილი: საქართველო! აი, თურმე რას ნიშნავს სამშობლო: არ გინახავს, აქ არ გაზრდილხარ, მაგრამ მაინც ყველაზე მეტად გინდა და გენატრება, ყველაზე ახლომელი და სასურველია! აქ სხვანაირად

მასთან ყოფილიყოს შეზრდილი! მოგვიანებით ბატონი ნოდარი გაოცებული იტყვის: **„ვერაფრით ვერ გავიგე, ამ ჩემს ძმაკაცს, ამ არაქართველურ გარემოში და ყოფაში დაბადებულსა და გაზრდილს, საიდან გაუჩნდა ადამიანებს შორის ურთიერთობის ყველა აქაურისგან განსხვავებული გავება და სითბო. რატომ გამოჩინებოდა იგი ყველასგან ალერ-**



ნოდარ ცერცვაძე და ორესტ გორდელაძე დაბა ყაზბეგში

ორესტ გორდელაძე – „ქართველებისნაირი“

სუნთქავ! აქ სხვანაირი ადამიანი ხდები.

თუმცა ორესტიმ ბოლომდე მაინც ვერ გათვალა – როგორც ჩანს, საქართველოში ყოფნისას, სპეც-სამსახურებმა ისეთი წინადადება შესთავაზეს, რომ იძულებული გახდა დროებით მაინც ეთქვა უარი დაბრუნებაზე... სამშობლო უყვარდა, მისი მიწა ოცნებად ჰქონდა ქცეული, მაგრამ არა ასეთ ფასად! არა სულიერი საქართველოს გაყიდვის ფასად!

ნიჭიერი ქართველი – ორესტი გორდელაძე – პოლიგლოტი გახლდათ, იყო ინჟინერი, გამომგონებელი. რომ არა მდის უკუღმართობა, უეჭველად შეაღწევდა თავის ცოდნასა და გამოცდილებას საქართველოს სახელმწიფოს მშენებლობას... მაშინ ეს ვერ მოხერხდა! მდის ამ უსამართლო მამა-მამულეებს შეძლებისდაგვარად ეხმარებოდა, თანადგომას არ აკლებდა! პარიზში ჩასული ქართველების უცვლელი მასპინძელი იყო, ხო-

ლო მაშინ, როცა 90-იანი წლების საქართველოში სიბნელემ და სიცივემ დაისადგურა, ხან მატერიალურად, ხან მედიკამენტებით ეხმარებოდა სამშობლოს.

უნდა გენახათ როგორი ქართული საუბრობდა კაცი, რომელიც თურქეთში დაიბადა და ვეროპაში დაეაყუაცდა! შეუძლებელი იყო რაიმე ძალას შეეკავებინა მისი ბუნებითი კუთვნილება ქართულ ფესვებთან და ისიც მისივე ამართული ყლორტებდა ხარობდა – ქართველობდა. უცხოეთში ქართველობა რთულიც იყო და მარტივიც. რთული, რადგან ის და მისი მეუღლე მაინც მართოსულებად რჩებოდნენ მდიდარ, განახლებულ ვეროპაში და მარტივი, – რადგან სიმართლე სულს არ ამძიმებს და, ამდენად, ყოფასაც ამსუბუქებს.

...ორესტი საფრანგეთში ბრუნდებოდა. აეროპორტში მეგობრებმა გააცილეს, ვისთან ერთადაც საქართველოში დაუვიწყარი დღეები გაატარა. სახეზე ამ დღეებით განცდილი სიხარულით მონიჭებუ-

ლი, ერთ უთქმელი ბედნიერება ეწერა, ხელზე კი მძიმე შავი ნაბალი ჰქონდა გადადებული – მეგობრებისაგან საჩუქრად მიღებული ქართული ტრადიციული სამოსი. ეს ის ნაბალი იყო, რამდენიმე დღის წინ ტიმოთესუბანში, მარაიამობის დღესასწაულზე, ეკლესიის ხალხით საესე ვბოში რომ გაშალეს და ზედ მოიხიხინეს, სამშობლოს სადიდებელს სვამდნენ. აქამდეც და ამ დღის მერეც არაერთ ქართულ ოჯახში მოუხდა სტუმრობა. ყველგან ეპატიჟებოდნენ და სუფრას უბლიდნენ, ყველგან ისე იღებდნენ, როგორც ყველაზე ახლობელ და მონატრებულ ძმას. მსგავსი არსად არაფერი ენახა: აქ ის საქართველო იყო, რომელიც ასე ენატრებოდა, რომლის გამოც მზად იყო ყველაფერი მიეტოვებინა... აეროპორტში, ხელზე ნაბადგადაკიდებულს, ვიღაც მიუახლოვდა და ნაბადს მიწადი აყოლილი ხმელი ბალახი და მტვერი ჩამოფრთხა: „ეს რა ჰქვინო? – ორესტიმ – მე სწორედ ეს ბალახი



ლევან სარსკაძე, გობი ორიაური, დათო ბარკინიშვილი, ორესტ გორდელაძე, სხვანაირი ადამიანი, ჯანო ჯანელიძე.

და მიწა მიმქონდა, ეს მიყვარს ყველაზე მეტად!

ძალიან უნდოდა ეს ბალახი და მიწა საკუთარ გულზეც ეგრძნო, როცა ამის დრო დადგებოდა...

ორესტი გორდელაძე სულ ახლახანს პარიზში გარდაიცვალა...ის ქართული ბალახი და მიწის მტვერი ალბათ იქ, ზეციურ საქართველოშიც თან ახლავს...

ქართველებსაც უსაზღვროდ გვეტყინა ასეთ შვილთან, სულით ხორცამდე ქართველთან, განმორება. შვილთან, ვინც არც არასოდეს დაპყარვია სამშობლოს და ვინც მასთან მუდამ ახლოს იყო, მიუხედავად დაპყრების დიდი მანძილისა...

ზეციურ საქართველოში ხომ ყველანი ერთად არიან...

ლელა ჯიყაშვილი



ამბობენ, რომ დრო აჩქარდა და დედებს აღარ სცალიათ, პატარებს წაუკითხონ ზღაპრები... აღარ სცალიათ მებეჭესაც, მამულებსაც... ბავშვების საწოლზე დაკიდებული მშრუნავი, მექანიკური გამოსახულებები მუსიკალურ ხმებს გამოსცემენ, რამაც „შეცვალა“ დედის ნამღერ იავნანაც...

ოღნავ ჩამოზრდილი ბავშვი კი უპირველესად კომპიუტერთან ჯდება ათასგვარი, ხმაურიანი და დაძაბული თამაშობებისთვის... ბავშვი რაღაცით დაკავებულია, ბავშვი ქუჩაში არ არის.ესე იგი ყველაფერი კარგადაა?..

„ყოველი ზღაპარი პატარა დრამაა, რომელიც ჩვენშივე არსებულ სცენაზე თამაშდება...“

ანტუან დე სენტ ევზიუპერი. რანაირად გამოიყენება კაცობრიობის ყრმობისა და ბავშვობის ეს ხატ-სახეობრივი სამყარო? რას უნდა ნიშნავდეს ყველა ის გოლიათი, ფერია, ჯადოქარი, ქობინისკაცი; მოლაპარაკე ცხოველები, მცენარეები და ქვეები? მოგონილს ხომ არ შგავს იმის მტკიცება, რომ ზღაპარი სულიერი პროცესების სარისკებრივი ანარეკლია?

იშვიათი მგრძობიარობითა და ევოლუციური ცნობიერით დაკნინდობული იაკობ გრიბის თავის ნაშრომში „გერმანული მითოლოგია“, ზღაპრების შესახებ წერდა: „ზღაპარი დღესაც აძლევს ახალგაზრდობასა და ხალხს იმ ჯანსაღ საკვებს, რომელსაც ისინი არანაირ სხვა საკვებზე არ გაყვლიან.“

მან ჩამოაყალიბა სიცოცხლის იმგვარი ხედვა, რომელიც არა მარტო მის გონიერულ ახსნას, არამედ განვითარების სულიერი საფეხურების ხედვასაც გვთავაზობს.

ათეული წლების მანძილზე ფრიდელ ლენის ამგვარი ტიპის ლექსები მიმართული იყო მშობლების, მებრძობების, საზღაპრო ბაღის აღმზრდელებისა და მასწავლებლებისადმი – ყველასადმი, ვისაც შეეძლო გული გადაეხსნა ზღაპრული ხატების სიღრმისა და საგანძურისთვის. ეს წიგნი მხოლოდ უფროსებისთვისაა განკუთვნილი და მხოლოდ მათი საშუალებით თუ მოუტანს სარგებელს ბავშვებს.

მე მინდა იმ სანუკვარ დროში დაგაბრუნოთ, რასაც ბავშვობა ჰქვია, რაც მთელი სიცოცხლე თან გვდევს და უხილავ გავლენას ახდენს ჩვენს შემდეგ ცხოვრებაზე. ყველაზე საყვარელ და ახლობელ ადამიანებთან ჩვენ დიდი ხალხისი სწორედ ბავშვობას ვიხსენებთ, მისი საშუალებით ვაბამთ ერთმანეთთან ურთიერთობისა და ახლობლობის ერთი შეხედვით უხილავ, მყიფე, მაგრამ ყველაზე გამძლე და მტკიცე ძაფებს. ბავშვობისდროინდელი მოგონება ყველაზე შთამბეჭდავი, ფერადი და წარუშლელია. ბავშვობის ხანადან მოდის ზნეობრივი კრიტიკიურობის, თვითდაჯერებისა თუ თავისუფლების, ოპტიმიზმის, ჯანსაღი ფსიქიკისა და ჯანმრთელობის, ასევე საკუთარ თავში დაეჭვების, კომპლექსების, ნევროზების, ენდოკრინული დაავადებისა და მგერი ისეთი რამის იმპულსიც, რის სათავესაც ვეძებთ და ვერ ვვიპოვებ. სათავე კი ჩვენზე ბავშვობაშია. თითოეული ჩვენგანი დიდ ყურადღებას უთმობს ბავშ-

უზღაპროდ დარჩენილი ბავშვები

ვის კვებას, დიდ დროსა და ენერჯის ხარჯავს, ეკითხება ექიმებს, გამოცდილ ადამიანებს და ეჭვიც არავის ეპარება, რომ სწორ კვებაზე დამოკიდებული რამდენად ჯანმრთელი, ხალხიანი და ფიზიკურად ძლიერი გაიზრდება მისი შვილი. ჩვენ ვენერვიულობთ, თუ ბავშვი ცუდად ჭამს. ხანდახან ტრაგედიადაც კი იქცევა ხოლმე ეს თემა და არც თუ იშვიათად, არა მარტო მშობლების, არამედ ბავშვების ტრაგედიადაც... ამბე არავინ დავობს, რომ ჯანსაღი და სწორი კვება მნიშვნელოვანია ბავშვისთვის.

ასევე არ უნდა იყოს სადავო თუ ვიტყვით, რომ ბავშვს სულიერი საკვებაც არანაკლებ ესაჭიროება. თუმცა, სულიერი პროცესები ასე აშკარად სახილველი არაა და ძნელი გასარჩევია არის ხშირად, რას წარმოადგენს ბავშვისთვის ეს სულიერი საკვები და რა ასაკს შეესაბამება. ამის გამო

შეიძლება მეცელი და თავი არ ატკივდეს, პირიქით, მოგვეჩვენოს, რომ ძალიან გავროთ და მოეწონა. სინამდვილეში კი, უდროოდ დროს წაკითხულმა ზღაპრმა თუ ადრეულ ასაკში ნასწავლმა ლექსმა, რითიც თავს უფრო მშობლები იწონებენ, შეიძლება ღრმა კვალი დაამჩნიოს მის მყიფე ფსიქიკას, სუნთქვისა და საჭმლის მომწელებელ სისტემას, ენდოკრინულ სისტემას... ეს უზრალე ჩამონათვალი არაა, ეს რეალობაა და თანაც, სამწუხარო.

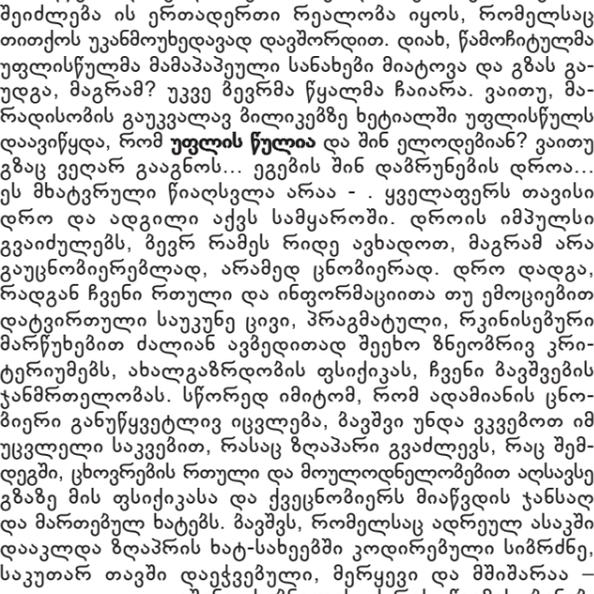
რა არის ბავშვის სულიერი საკვები?

„ზღაპარი დღესაც აძლევს ახალგაზრდობასა და ხალხს იმ ჯანსაღ საკვებს, რომელსაც ისინი არანაირ სხვა საკვებზე არ გაყვლიან.“ – ამას იაკობ გრიბი წერდა თავის „გერმანულ მითოლოგიაში“. იაკობ გრიბი არ იყო უზრალე მებღაპრე, ის ადამიანი იყო, რომელმაც მეცნიერულად შეისწავლა გერმანული ზღაპარი და ყველანაირად შეეცადა დამახინჯებისა და გაუცნობიერებელი „მეწირობებისგან“ დაეცვა და ხელუხლებლად შეენარჩუნებინა კაცობრიობისთვის, რადგან კარგად უწყობდა, რომ ზღაპარი ის სულიერი საკვებია, რომელიც ზრდის კაცობრიობას, რომელიც წყალივით და საკვებვით ჭირდება.

სწორედ ამ სულიერ საკვებზე მინდა გელაპარაკოთ. ზღაპარი... მისი წარმოშობის სათავე ყოფიერების ნისლში

იკარგება, მისი უხილავი ბილივი ყოფიერების სათავეებისკენ მიიკლავება და კაცობრიობის ბავშვობისკენ მიგვიძღვება, მარადიული ბავშვობისკენ, რამეთუ საკუთარი ბავშვობის მხარდამხარ არსებობს კაცობრიობის ბავშვობაც, რომელსაც თითოეული ჩვენგანი გაუცნობიერებლად იმეორებს დაბადებიდან მოწიფულობამდე და ასევე გაუცნობიერებლად შორდება. ზღაპარი ხატ-სახეების ერთ გველპარაკება, თითქოსდა სიტყვებით ხატავს, მაგრამ ეს არაა ნებისმიერი, საკუთარი პოეტური ფანტაზიით შექმნილი ხატები. „ყოველი ზღაპარი იგივე პატარა დრამაა, რომელიც ჩვენშივე არსებულ სცენაზე თამაშდება... ამიტომ ეხება ჩვენი გულის უხილავ სიმებს კითხვა, რომელიც ეგზიპტურად ასეთი ბავშვური უშუალობითა და გულწრფელობით დასვა და გზამკვლელოდ უფლისწულის სიზრძნით უპასუხა. დაეფიქრებულვართ კი ოდესმე, რომ ზღაპარში აღწერილი ჯადოსნური, თვალთ უნახავი სამყარო შეიძლება ის ერთადერთი რეალობა იყოს, რომელსაც თითქოს უკანმოუხედავად დავშორდით. დიას, ჩამოჩრტულმა უფლისწულმა მამაპაპეული სანახები მიატოვა და გზას გაუდგა, მაგრამ? უკვე გვერმა წყალმა ჩააიარა. ვაითუ, მარადისობის გაუკვალავ ბილიკვებზე ხეტილში უფლისწულს დააფიქრა, რომ უფლის წულია და შინ ელოდებიან? ვაითუ გზაც ვეღარ გაავსოს... ეგების შინ დაბრუნების დროა... ეს მხატვრული წიაღსვლა არაა - ყველაფერს თავისი დრო და ადგილი აქვს სამყაროში. დროის იმპულსი გვაიძულებს, მერ რამეს რიდე ავხადოთ, მაგრამ არა გაუცნობიერებლად, არამედ ცნობიერად. დრო დადგა, რადგან ჩვენი რთული და ინფორმაციითა თუ ემოციებით დატვირთული საუკუნე ცივი, პრაგმატული, რკინისგზური მარჩხებით ძალიან ავბეღლად შევხო ზნეობრივ კრიტიკიურობებს, ახალგაზრდობის ფსიქიკას, ჩვენი ბავშვების ჯანმრთელობას. სწორედ იმიტომ, რომ ადამიანის ცნობიერი განუწყვეტლივ იცვლება, ბავშვი უნდა ვკვებოთ იმ უცვლელი საკვებით, რასაც ზღაპარი გვძლევს, რაც შემდეგში, ცხოვრების რთული და მოულოდნელობებით აღსავსე გზაზე მის ფსიქიკასა და ქვეცნობიერს მიაწვდის ჯანსაღ და მართებულ ხატებს. ბავშვს, რომელსაც ადრეულ ასაკში დააკვდა ზღაპრის ხატ-სახეები კოლირებული სიზრძნე, საკუთარ თავში დაეჭვებული, მერყევი და მშიშარაა – ეშინია სიბნელის, ქარის, წვიმის, ბუნებრივი მოვლენების, ალერგიული ხატ-სახეების, რომელსაც პირდაპირ აღიქვამს. ეს იმას ნიშნავს, რომ მის ქვეცნობიერში ნაკლებად დევს ხატ-სახეების აზროვნება, ის სიზრძნე და გარკვეულობა, რაც ზღაპრულ ხატ-სახეშია მოცემული და შემდეგ სწორ ორიენტირს აძლევს ცხოვრების კრიტიკულ მომენტებში.

შათივან აბრამიშვილი

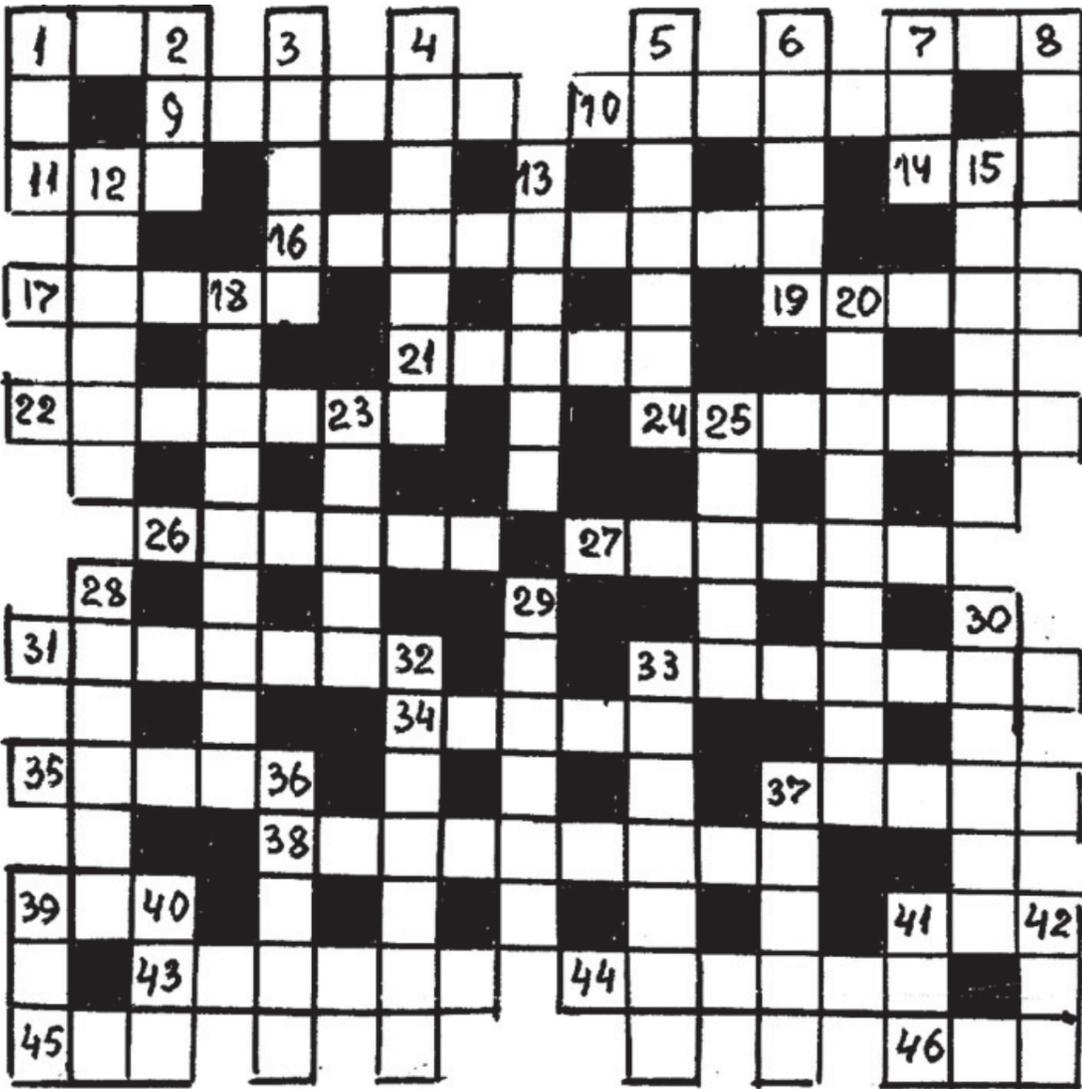


P.S. ფაქტია, რომ ჩვენი ბავშვები, დღეს „ინდიგო-ბავშვებად“ წოდებული მოზარდები, გაცნობიერებულად თუ გაუცნობიერებლად მრავალი სირთულის წინაშე დგანან. მათი არსებობიდან ზღაპრის ამოგდება რომ რაღაცას ანგრევეს, ნამდვილად არ გახლავთ ზღაპარი. ამბე ევროპაში უკვე მსჯელობენ მწერლები, ფსიქოლოგები... გამოსავალ გზებს ეძებენ... „კვირაკალს საკითხავი“ სპეციალისტებთან და ჩვენს ერთგულ მკითხველებთან ერთად გაავრცელებს ამ თემაზე საუბარს. შეხვედრამდე.

შათივან აბრამიშვილი

ანაროთა მუშაობდნენ ნინო სოფრია და კახა შორია

კროსვორდი



შვებულად. 1. მდინარე მდინარე... 2. ბაჭყალი... 3. ალბანური... 4. აზოტოვანი... 5. მსოფლიოს უდიდეს... 6. კლიერი... 7. პატარა ტანის... 8. ბუჩქი, რომელიც...

ბანაც ამზადებენ მოწითალო... 9. მდინარე... 10. მდინარე... 11. მდინარე... 12. მდინარე... 13. მდინარე... 14. მდინარე... 15. მდინარე... 16. მდინარე... 17. მდინარე... 18. მდინარე... 19. მდინარე... 20. მდინარე... 21. მდინარე... 22. მდინარე... 23. მდინარე... 24. მდინარე... 25. მდინარე... 26. მდინარე... 27. მდინარე... 28. მდინარე... 29. მდინარე... 30. მდინარე... 31. მდინარე... 32. მდინარე... 33. მდინარე... 34. მდინარე... 35. მდინარე... 36. მდინარე... 37. მდინარე... 38. მდინარე... 39. მდინარე... 40. მდინარე... 41. მდინარე... 42. მდინარე... 43. მდინარე... 44. მდინარე... 45. მდინარე... 46. მდინარე...

ნისტრაციულ-ტერიტორიული... 1. მდინარე... 2. მდინარე... 3. მდინარე... 4. მდინარე... 5. მდინარე... 6. მდინარე... 7. მდინარე... 8. მდინარე... 9. მდინარე... 10. მდინარე... 11. მდინარე... 12. მდინარე... 13. მდინარე... 14. მდინარე... 15. მდინარე... 16. მდინარე... 17. მდინარე... 18. მდინარე... 19. მდინარე... 20. მდინარე... 21. მდინარე... 22. მდინარე... 23. მდინარე... 24. მდინარე... 25. მდინარე... 26. მდინარე... 27. მდინარე... 28. მდინარე... 29. მდინარე... 30. მდინარე... 31. მდინარე... 32. მდინარე... 33. მდინარე... 34. მდინარე... 35. მდინარე... 36. მდინარე... 37. მდინარე... 38. მდინარე... 39. მდინარე... 40. მდინარე... 41. მდინარე... 42. მდინარე... 43. მდინარე... 44. მდინარე... 45. მდინარე... 46. მდინარე...

19 მაისს გამომქვეყნებული კროსვორდის პასუხები

შვებულად. 1. ბერყენა. 2. კლიავი. 3. მიქელი. 4. სიმინდი. 5. ონდატრა. 6. კობა. 7. მანგო. 8. ხერხე. 9. ატამი. 10. ოკაპი. 11. აგავა. 12. ფანფარა. 13. ლარიქი. 14. ტარხალი. 15. გრაკლა. 16. ბაყაყი. 17. კეფალი. 18. ნიბლია. 19. გნუ. 20. ხეშავი. 21. ბიზონი. 22. კამა. 23. ხურმა. 24. სოია. 25. აზნაურა. 26. კამბალა. 27. ალოვ. 28. აკაკი. 29. ლიჭა. 30. არხარი. 31. ტადარი. 32. ურო. 33. ასკილი. 34. მერალა.

რეკლამა „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

ანაკლოტაჟი

თქვენ ისეთი ცივი გამომეტყველება გაქვთ... სხვანაირად როგორ იქნება: მარჯვენა თვალში მინუს ორია, მარცხენაში - მინუს ექვსი * * *



მირ მირჩვეთ, რომელი გზით მოვხვდები ყველაზე სწრაფად პოლიციაში? მაგაზე ადვილი რა არის! აიღეთ ეს ქვა, ესროლეთ მაღაზიის ვიტრინას და ხუთ წუთში ადგილზე იქნებით! * * * ბრძოლაშია, მკვდრსაც, ცისფერთვალეა ქერათმიანი - აი, ის ოთხი სიტყვა, რომელთაც ორგანულად ვერ იტანს ტანდაბალი და ყავისფერთვალეებიანი შავგვრემანი ქალი.

საქართველოს რედაქციის მიერ შეუქვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

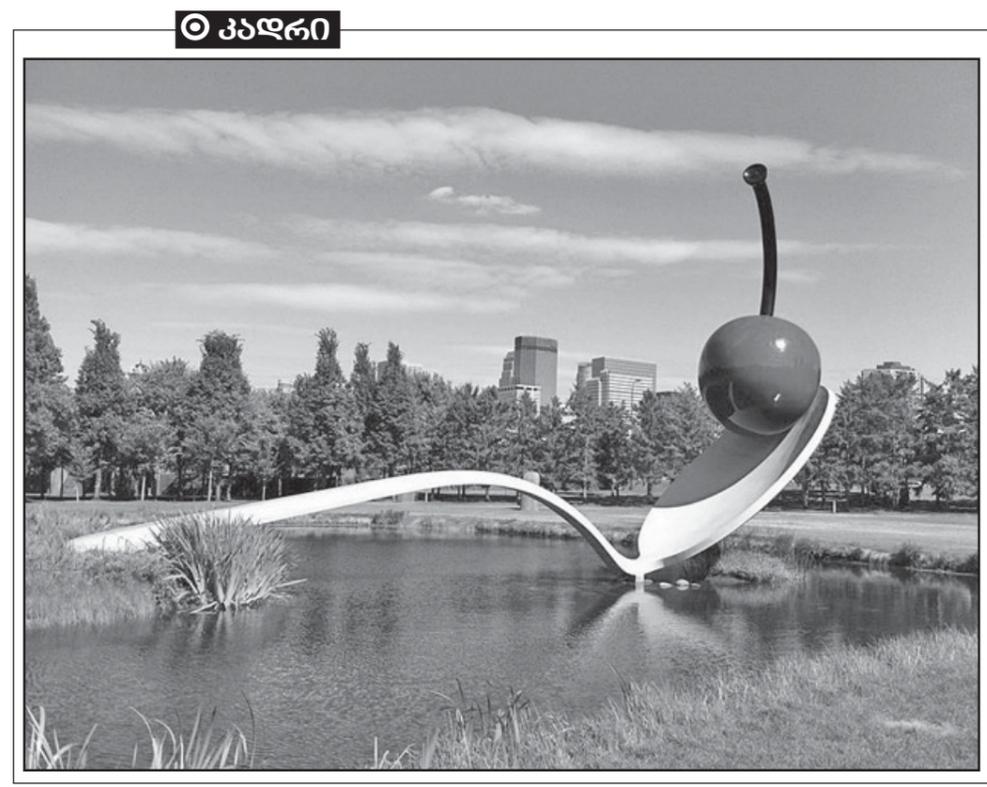
საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA 8. ანკლავის (სოფლის) პერმისიონის) მ. 19 ინფორმაცია 66434

გამომცემლობა: შპს „თანადგობა“-საგზო საქართველოს რესპუბლიკის „გამომცემელი“ ტ. 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე“ იკავებს „კოლორპი“ (რეკონსტრუქციის ჩინი, № 20) uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 9 772233 1385001

მთავარი რედაქტორი ალექს ალანიშვილი 299-62-77; 599 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიზაშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; სპარტაკ ძოგულია 599 36-00-35 პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაძე 514 33-33-24

ინფორმაცია დამოუკიდებლობის დღის ტრანსპორტი უფასოდ მოგზაობას უწყობს 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით, თბილისელებს საზოგადოებრივი ტრანსპორტი - მეტრო და ავტობუსი მთელი დღის განმავლობაში უფასოდ მოემსახურება. როგორც თბილისის მერიიდან იტყობინებიან, აღნიშნული გადაწყვეტილება საქართველოს დამოუკიდებლობის დღესთან და მოსახლეობის მხრიდან რუსთაველის გამზირზე დაგეგმილი სამრეწველო ალულუმზე დასწრების სურვილის გათვალისწინებით მიიღეს. კომპანიები პართული აკრების განთავსებას ითხოვენ საბრძოლველს წვერი, პარტია „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა ითხოვს, რომ კომპანიებისთვის აბრების ქართულ ენაზე განთავსება სავალდებულო გახდეს. როგორც კახა კუკავამ გუშინდელ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, თბილისი დაემსგავსა აფრიკის ზოგიერთი ქვეყნის დედაქალაქს. მისი თქმით, დედაქალაქის ცენტრალურ ქუჩებზე აბრები მხოლოდ ინგლისურ ენაზეა. - მეტი ქართული და ნაკლები ინგლისური, ეს არის ჩვენი მოთხოვნა, - აღნიშნა კახა კუკავამ. მისივე თქმით, ასევე გაუმართლებელია, რომ ფილმები გადიოდეს მხოლოდ ინგლისურ ენაზე, ქართული ტიტრების გარეშე, იმ დროს, როდესაც მოსახლეობის 95%-მა ინგლისური ენა არ იცის. ინტერპრეტაციები



კადრი